

---

# Planeten ska med

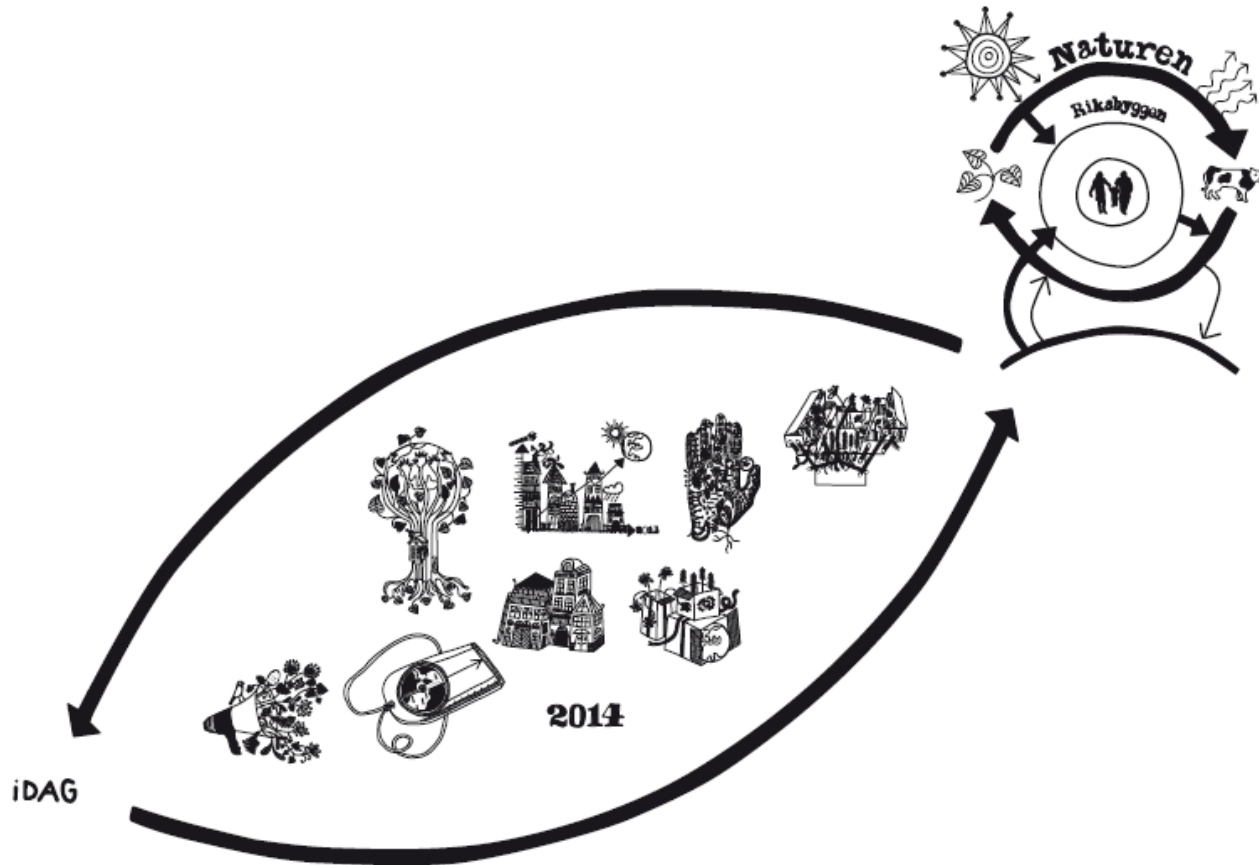
---

Riksbyggens arbete med  
ekosystemtjänster





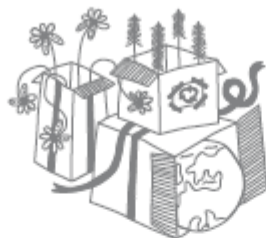
# Planeten ska med!



# Våra sju åtaganden



Vi hjälper våra medlemmar till en hållbar livsstil.



Vi har ett tjänsteprogram som stödjer våra kunder mot en hållbar utveckling



Våra bostadsprojekt är föredömen för hållbara boendemiljöer.



Vi har en målstyrd verksamhet med tydliga incitament att arbeta hållbart.



Vi har skapat förutsättningar och verktyg för att arbeta hållbart.



Alla inom Riksbyggen bidrar till att vi arbetar hållbart.



Vårt hållbarhetsarbete är känt bland kunder, medlemmar och medarbetare

---

# Riksbyggen verktyg för utvärdering av ekosystemtjänster vid nybyggnation

---

- Ger en första indikation på markens potential
- Ger komparativa värden – inte absoluta
- Verkttyget är i Excel med fokus på:
  - Nuvarande tillstånd
  - Nyttjande
  - Riksbyggens aktivitet – ett kartotek av vad vi kan göra för att förstärka eller kompensera
- Omfattar 16 olika ekosystemtjänster

# Så här ser verktyget ut!

Markområde: XXX Storlek: XXX Typ: XXX Processtadie: XXX		Nuvarande tillstånd	Nyttjande		Riksbyggens aktivitet			
Ekosystemtjänster	Vägledande frågor	1. Finns det potentiell tillgång till tjänsten i området eller i närheten? Utgå ifrån de vägledande frågorna till vänster. Vid val "Nej" gå vidare till fråga 4.	2. Utnyttjas tjänsten av människor lokalt?	3. Utnyttjas tjänsten av människor i den större omgivningen?	4. Är det troligt att tjänsten efterfrågas i framtiden?	5. Är det troligt att tillgången på tjänsten påverkas negativt av Riksbyggens planerade byggaktivitet? Vid val "Ja" gå vidare till fråga 6.	6. Kommer tillgänglig teknik för att bevara, förstärka eller kompensera tjänsten att tillämpas vid byggandet? Se stöddokument under bladet "Åtgärder".	8. Kommentarer
Upprätthållande av luftkvalitet	1. Finns det på hela eller delar av marken träd eller annan vegetation som kan filtrera luftföroreningar från vägar? 2. Finns det större grön-/naturområden (>500x500m) som bidrar till luftombyte mellan hårdgjorda ytor (dvs förutsättningar för stadsbris)?							
Pollinering	1. Odlas det nektarproducerande växter på hela eller delar av marken alternativt i direkt anknytning till det? 2. Finns det habitat inom området för värdefulla pollinere, t.ex. ekar och gamla träd?							
Biologisk kontroll	1. Finns värdefulla miljöer såsom skogsbryn, diken, träddråer, stenrösen, alléer, mm.?							

---

# Vad kan vi göra för att förstärka eller kompensera?

---

## Odlingsbar mark (mat eller bibränsle)

- a) Gröna tak eller väggar
- b) Kolonilotter
- c) Gårdsodling
- d) Fasad på balkonger anpassade för odling
- e) Växthus på balkong
- f) Vertikala växthus, fristående eller i fasad
- g) Avloppsvatten kan användas tillsammans med organiskt avfall för att producera biogas
- h) Kompensationsåtgärder i närområde
- i) Andra likvärdiga åtgärder

## Färskvatten

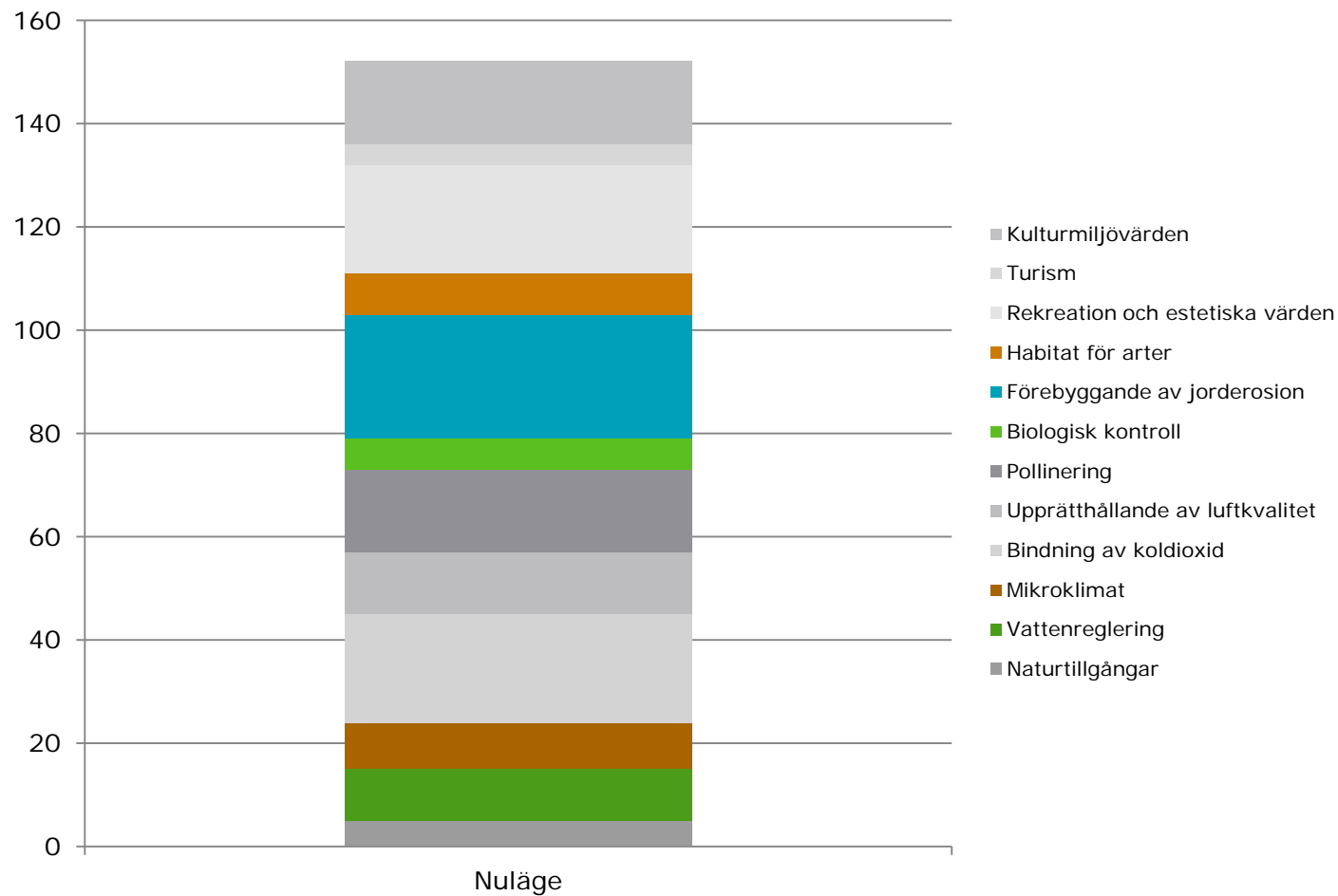
- a) Anläggning av våtmark
  - b) Undvika material som avger farliga ämnen till vatten (t.ex. koppar)
  - c) Minska risk för förorening
  - d) Minska vatten som rinner över hårdgjord yta och maximera vatten som rinner igenom växtlighet
  - e) Anläggning av diken längs med vägar och uppbyggda områden
  - f) Lokal rening och återanvändning av gråvatten
  - g) Andra likvärdiga åtgärder
-



Vilka ekosystemtjänster bidrar marken vid Dr Allards gata med och hur mycket kan vi bevara/kompensera/addera?

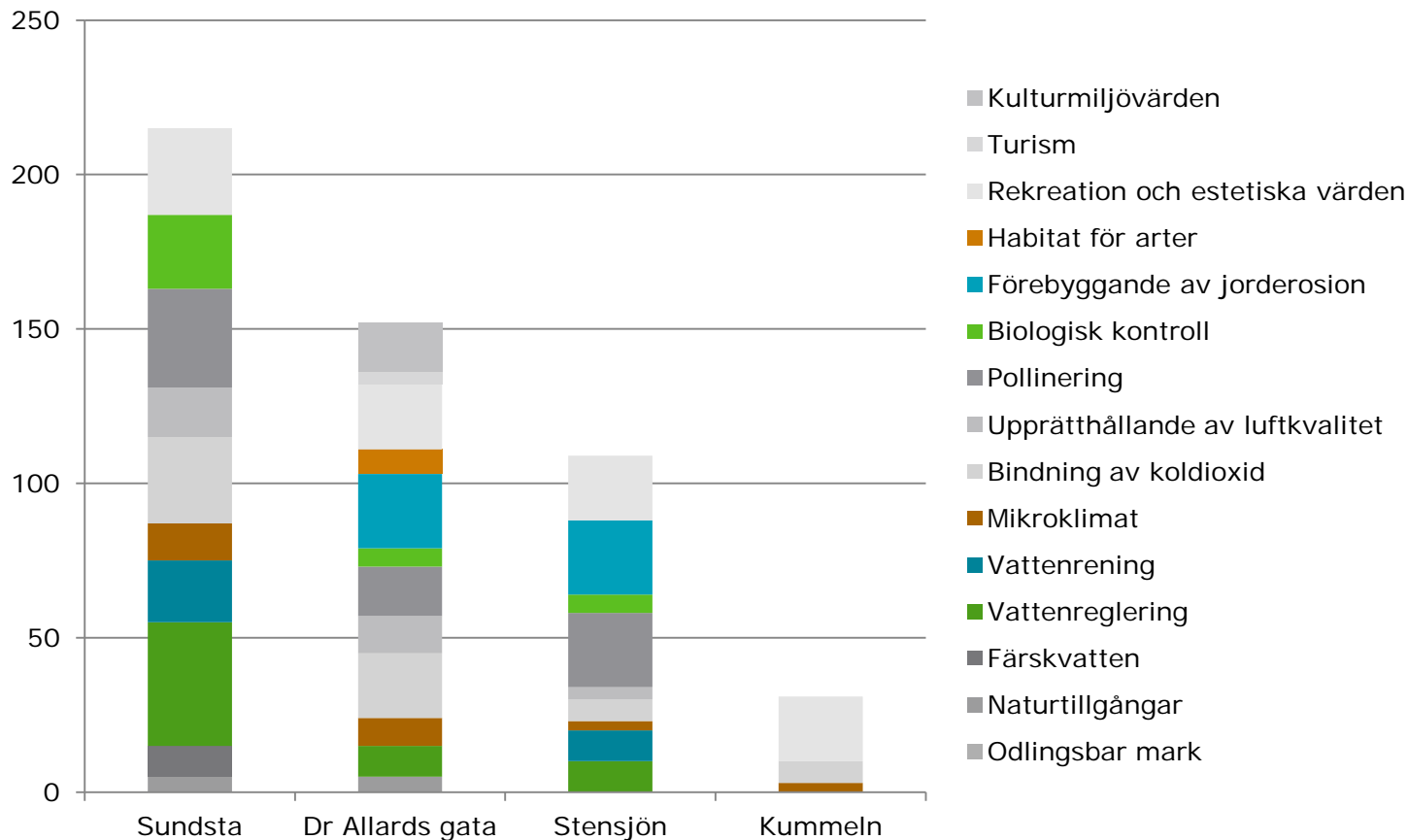


# Nuläge

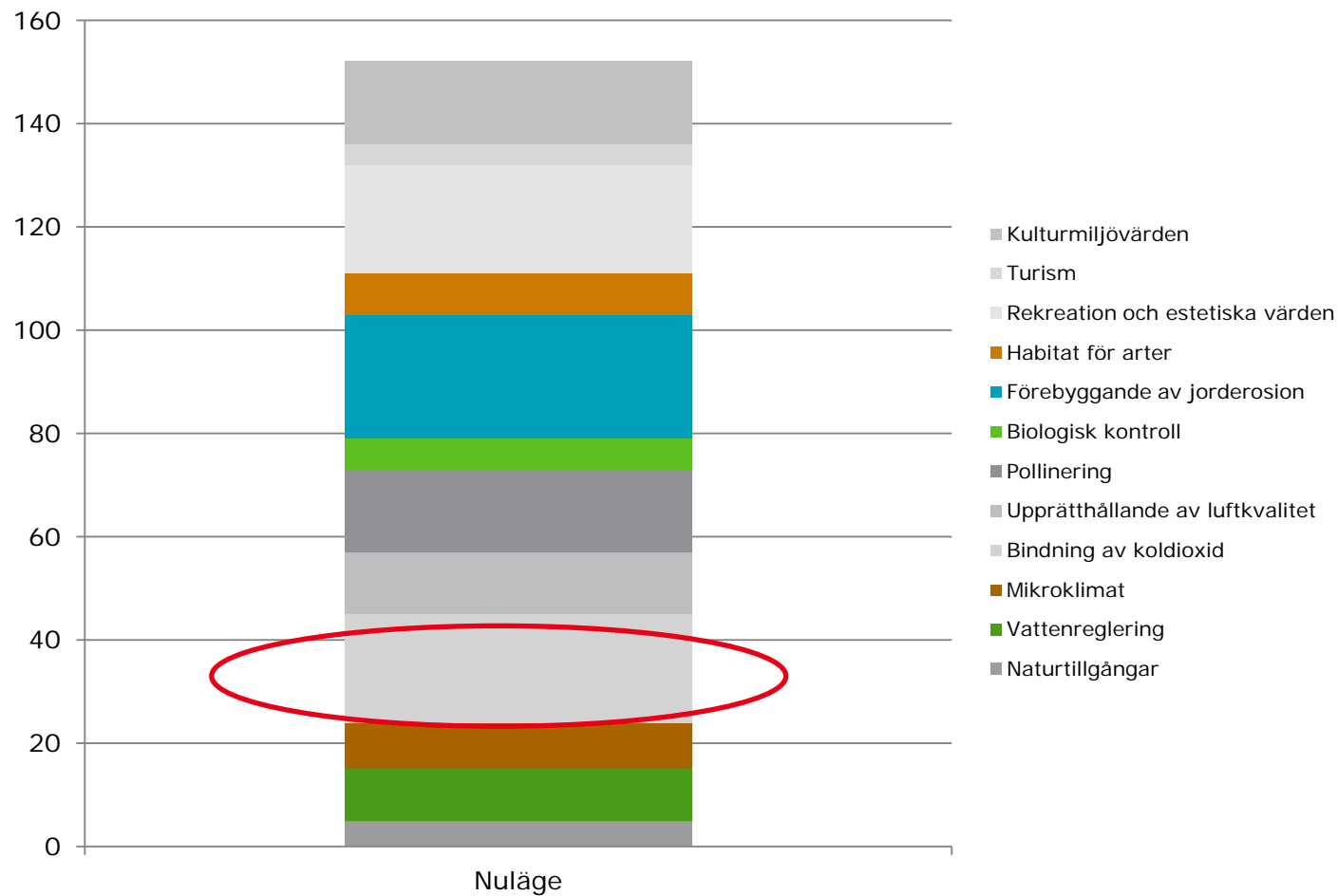




# Dr Allards gata i jämförelse med andra projekt



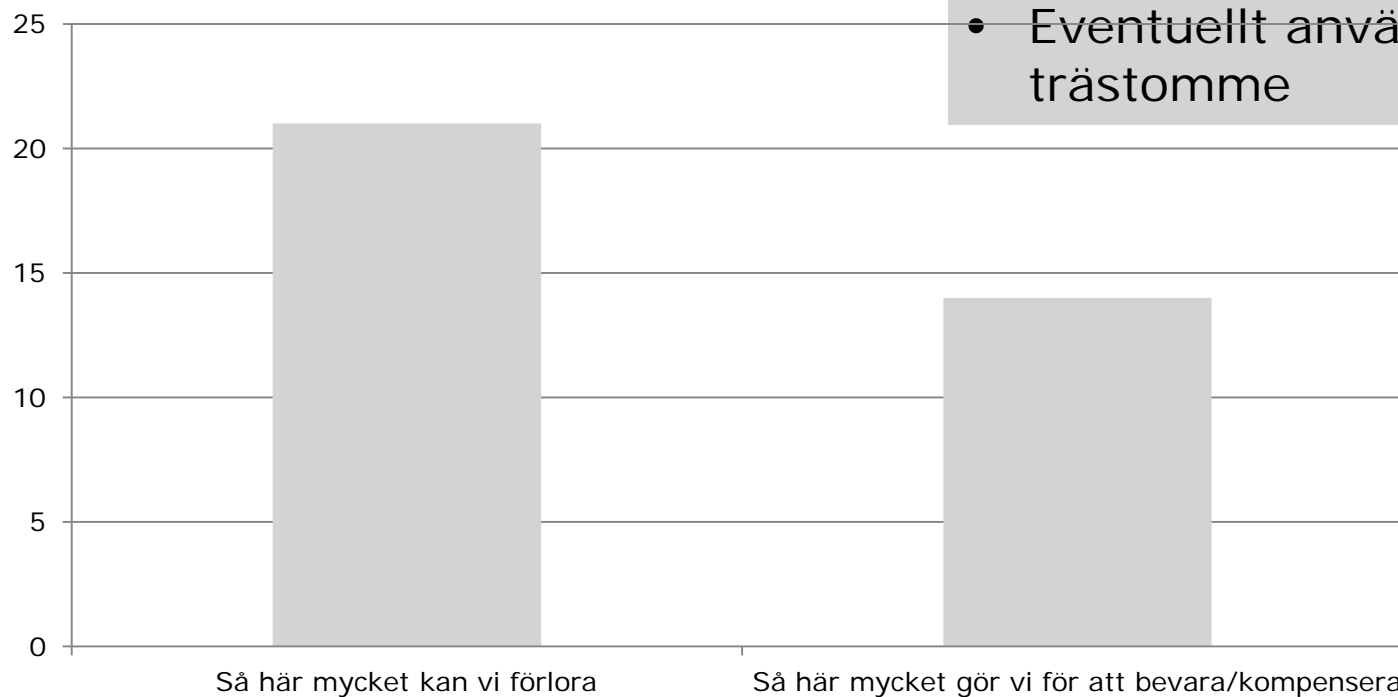
# Nuläge



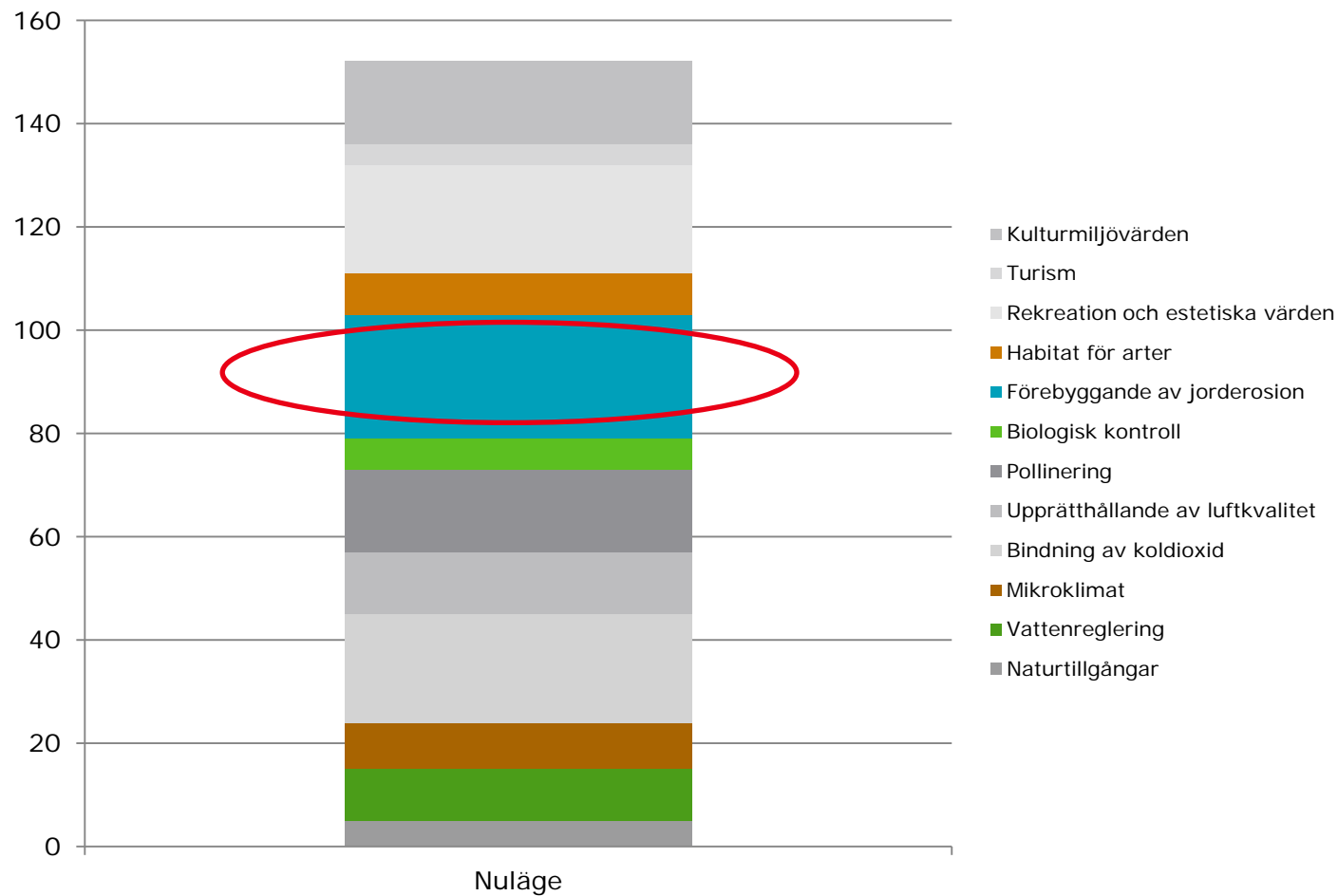
# Bindning av koldioxid

## Aktiviteter:

- Bevara så mycket vegetation som möjligt
- Återplantering
- Gröna tak
- Eventuellt använda trästomme

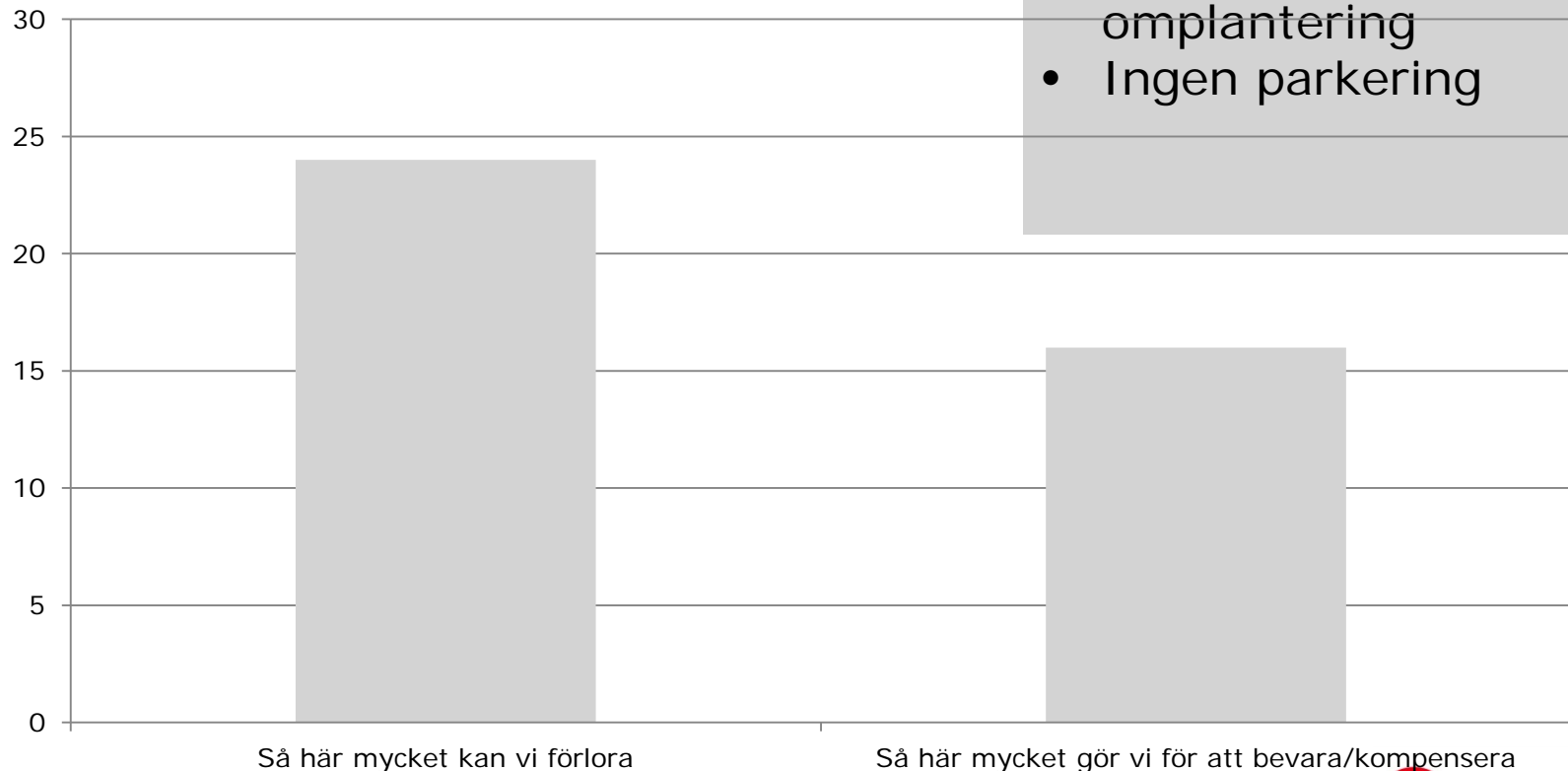


# Nuläge

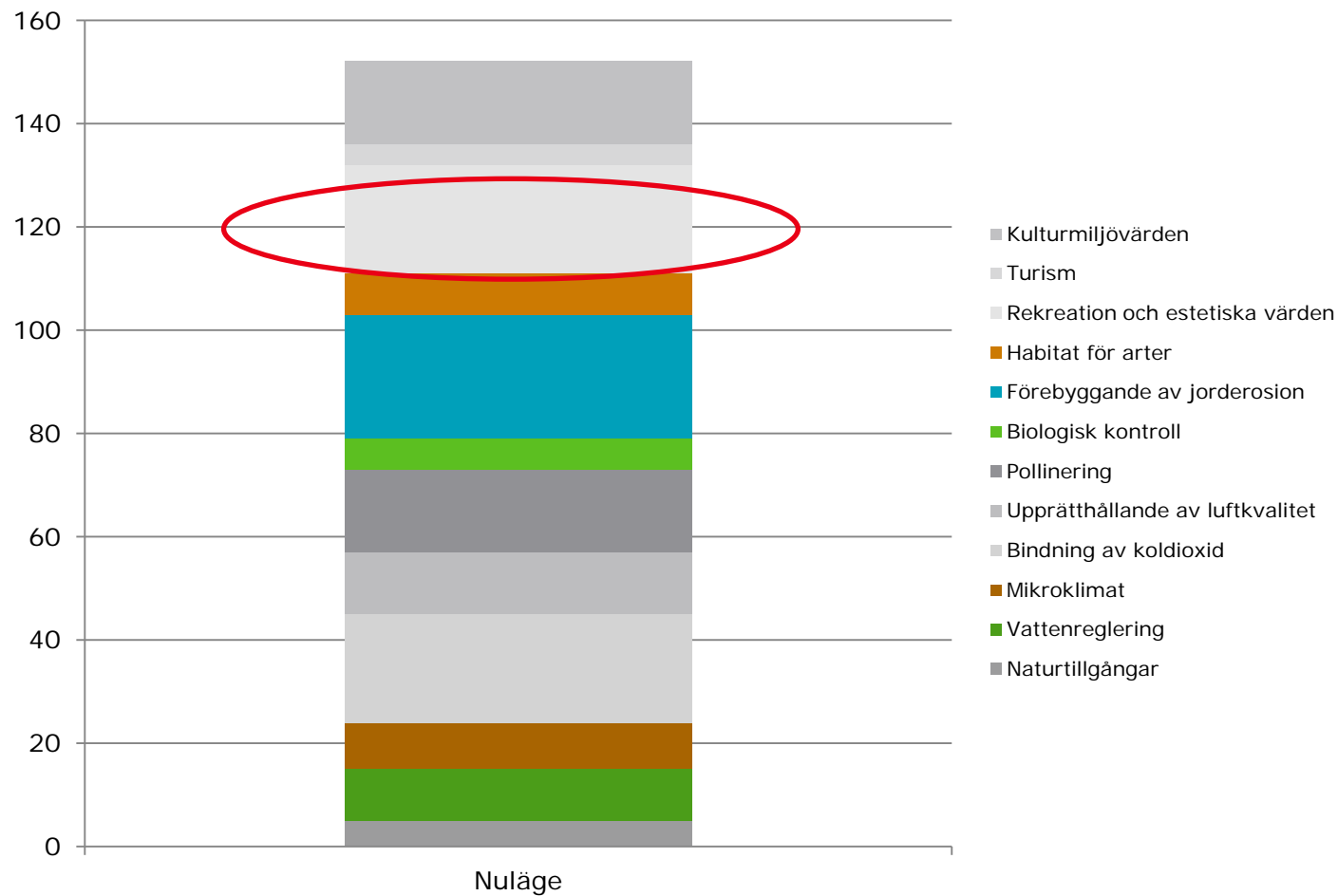


# Jorderosion

- Aktiviteter vi tänkt göra (några av följande):
- Spara så mycket vegetation som möjligt
  - Plantera nytt och planera för att inte ta bort gammal innan omplantering
  - Ingen parkering



# Nuläge



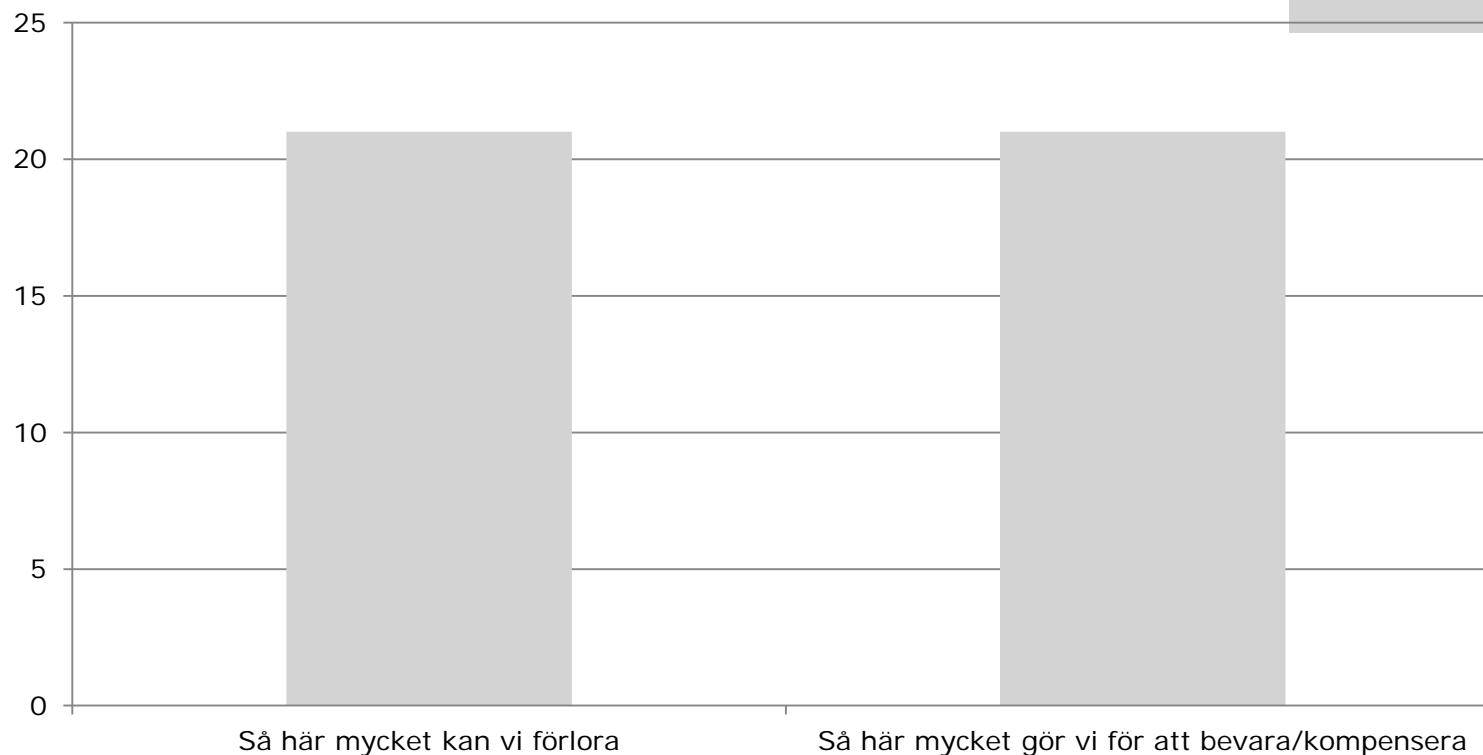
# Trädtrampolin längs huvudstråk



# Rekreation och estetiska värden

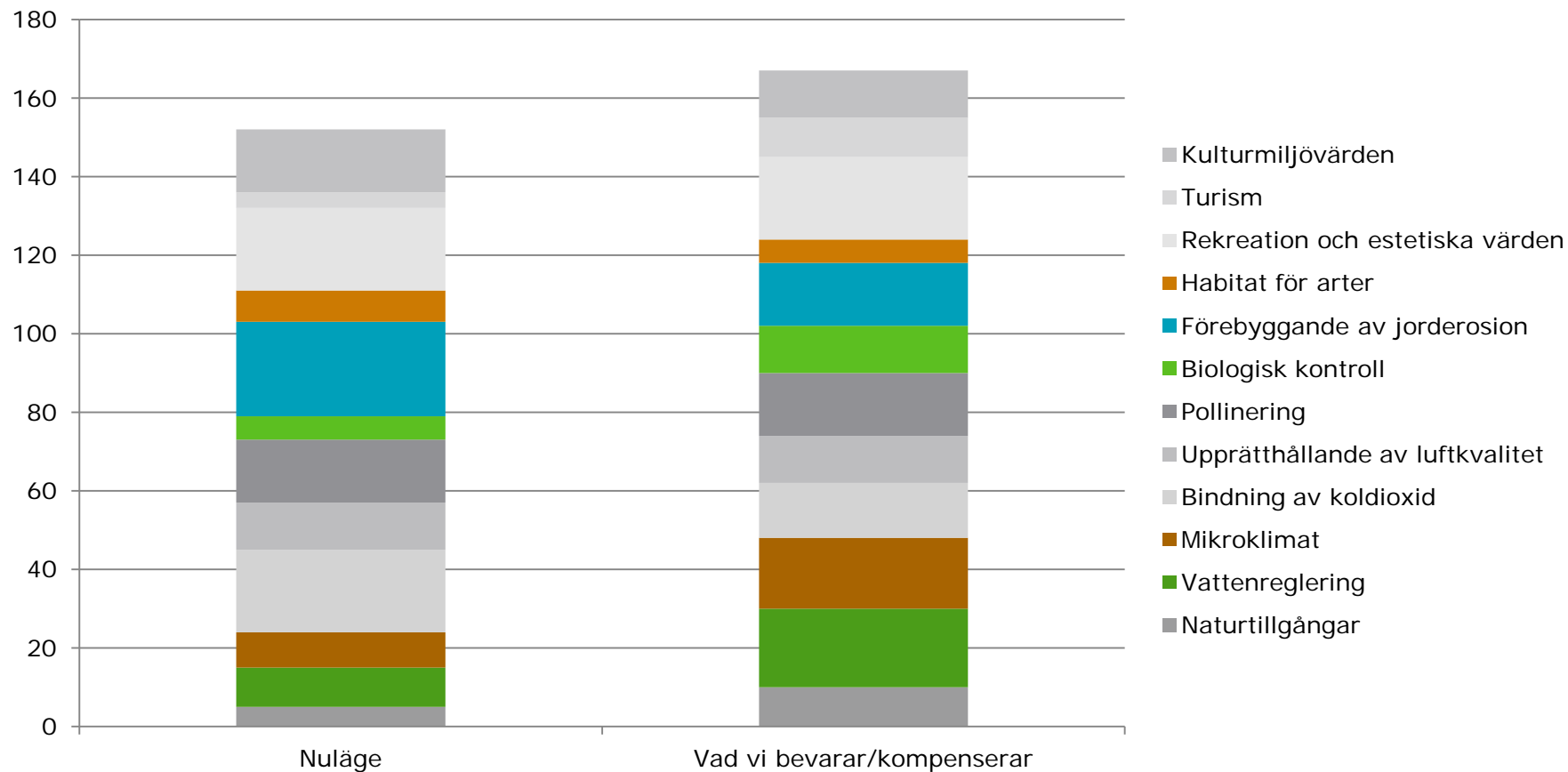
## Aktiviteter:

- Rätt placering av byggnaden
- Tillgängliggöra tomten med stråk och platser
- Fågelholkar





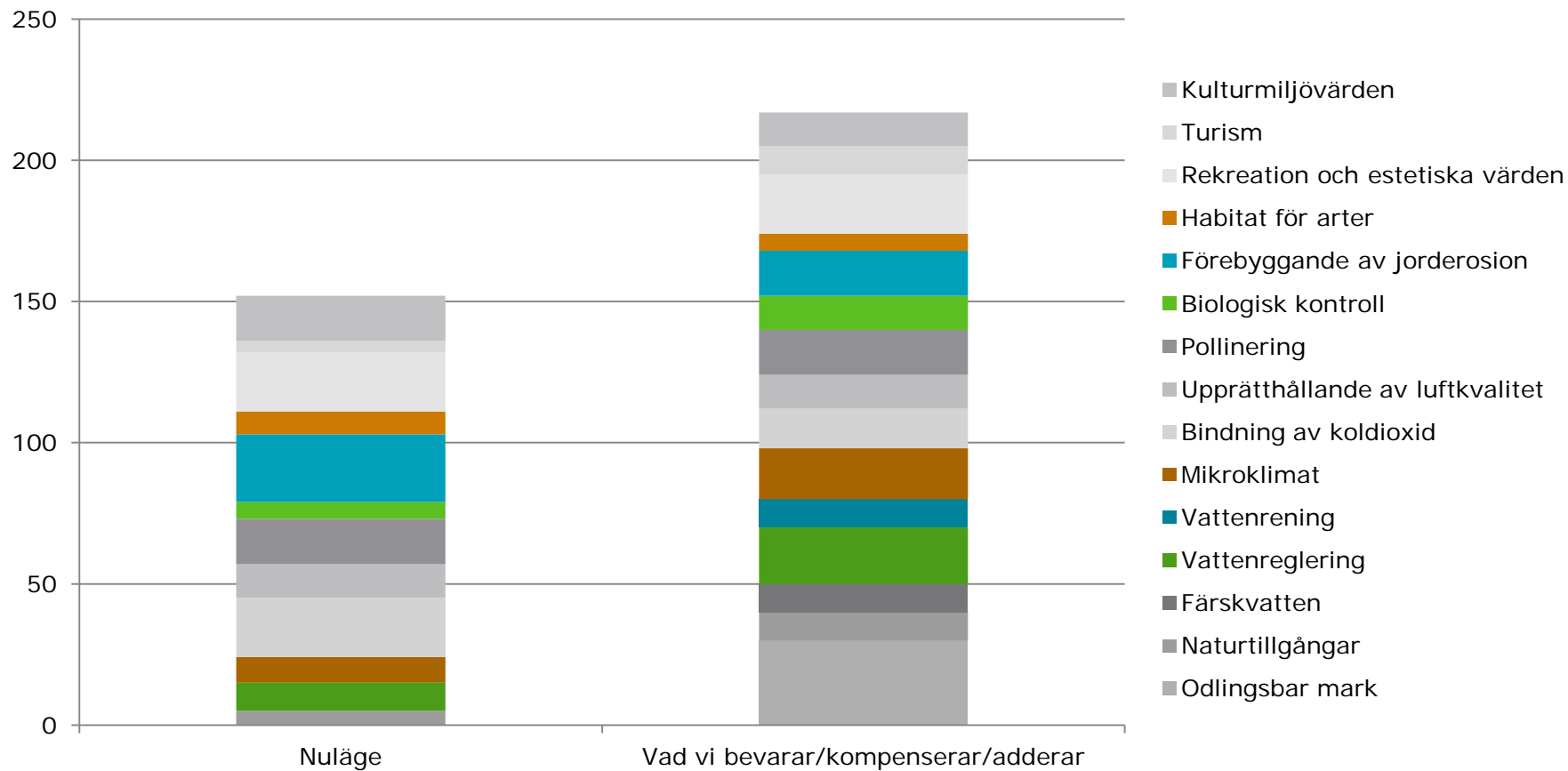
# Nuläge i jämförelse med vad vi bevarar/kompenserar



# Ekosystemtjänster vi adderar



# Summering av studien vid Dr Allards gata



---

# Fördelar med verktyget

- Vi konkretiserar begreppet ekostemtjänster
- Möjlighet att leda och styra
  - Marken får inte köpas om vi inte kommer över 100%
- Intern utbildning
- Intern erfarenhetsåterföring
- Dialog!

# Framtid

- Koppla ihop vårt ekosystemtjänstverktyg med gröntrivselfaktorn
- Integrera ekosystemtjänster i vårt belöningssystem
- Använda verktyget i vår förvaltningsorganisation
- Fortsätta att förfina verktyget



---

# Varför arbetar Riksbyggen med ekosystemtjänster?

---

- Riksbyggens kooperativa värdegrund gör att vi vill vara ledande inom hållbara boendemiljöer
  - "Bygga på hållbar mark"
- Med ekosystemtjänster flyttar vi fokus från att "vara snälla mot miljön" till att det är en samhällsfråga

---

# Tankar om hur Nacka kommun kan få byggherrar att arbeta med ekosystemtjänster

---

- Gärna krav som gör att det skapar extra värde men så lite administration som möjligt
- Ekosystemtjänster som har värde för kund är lättare för oss att implementera (rekreation och estetiska värden, mikroklimat, odlingsbar mark, luftrening....)
- Sätt fokus på att byggherren måste ha en plan för förvaltningsskedet
- Premiera de byggherrar som arbetar aktivt med dessa frågor